

Bài 5: Sự chuyển biến từ xã hội nguyên thủy sang xã hội có giai cấp

I. Sự xuất hiện của công cụ bằng kim loại

- Vào thiên niên kỷ V TCN, con người tìm ra kim loại đầu tiên là đồng đỏ, rồi đồng thau và sắt

- Việc chế tạo công cụ lao động giúp con người khai hoang, khai mỏ, luyện kim, làm nông nghiệp...

II. Sự chuyển biến trong xã hội nguyên thủy

- Nhờ có kim loại, con người tăng năng suất lao động nên sản phẩm dư thừa thường xuyên, phân hoá giàu nghèo

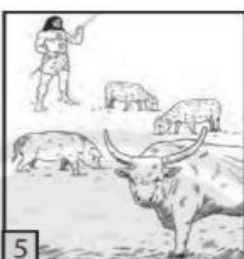
- Ở phương Tây, phân hoá giàu nghèo triệt để. Ở phương Đông, phân hoá giàu nghèo không triệt để do “tính cố kết cộng đồng” của cư dân rất mạnh mẽ.

III. Việt Nam cuối thời nguyên thủy

- Hơn 4.000 năm trước đây, xã hội nguyên thủy Việt Nam có chuyển biến trải qua văn hoá Phùng Nguyên, Đông Đậu, Gò Mun với thuật luyện kim, biết chế tác nhiều loại công cụ lao động bằng đồng.

- Việc sử dụng công cụ lao động bằng kim loại giúp cư dân làm nông nghiệp, nghề thủ công và mở rộng địa bàn cư trú để thành lập các xóm làng đầu tiên.

Bài tập: Người nguyên thủy đã có nhiều phát minh ảnh hưởng tích cực đến sự phát triển của loài người. Dựa vào các hình vẽ bên dưới, em hãy nêu tên và đưa ra các từ khoá về ý nghĩa của những phát minh đó:

Bài 6: Ai Cập cổ đại

1. Điều kiện tự nhiên

- Ai Cập nằm ở Đông Bắc châu Phi.
- Sông Nin mang nguồn nước dồi dào phục vụ nông nghiệp, là tuyến đường giao thông quan trọng

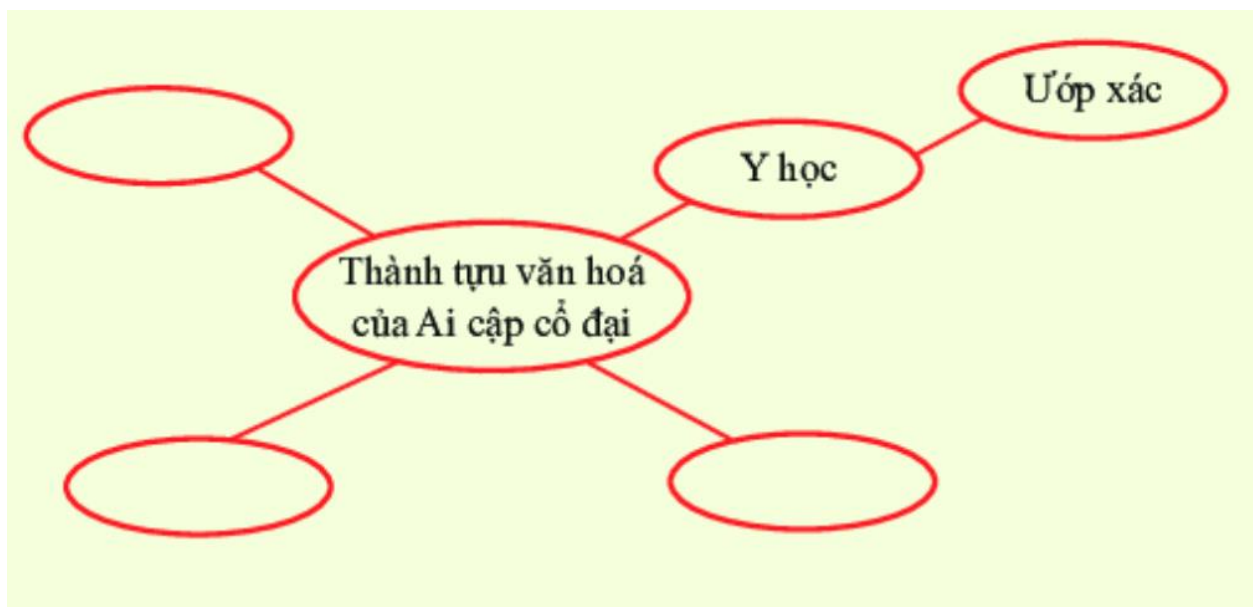
2. Quá trình thành lập nhà nước Ai Cập cổ đại

- Năm 3200 TCN, vua Menes thống nhất các nome ở Thượng và Ai Cập thành nước Ai Cập thống nhất.
- Các pharaoh có quyền tối cao, cai trị theo hình thức cha truyền con nối
- Năm 30 TCN, Ai Cập bị quân La Mã thống trị

3. Những thành tựu văn hoá tiêu biểu

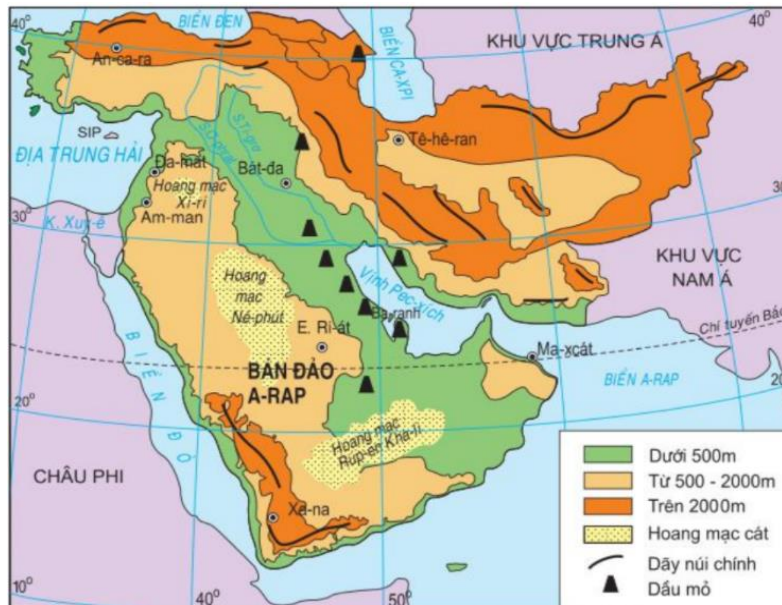
- Chữ tượng hình, viết trên giấy papyrus
- Giỏi về hình học
- Kiến trúc nổi bật là các Kim Tự Tháp
- Y học là thuật ướp xác.

Bài tập: Hoàn thành sơ đồ tư duy theo mẫu trong sách về các thành tựu văn hoá của Ai Cập cổ đại

Bài 7: Lưỡng Hà cổ đại

1. Điều kiện tự nhiên

- Địa hình của Lưỡng Hà mở nên dễ dàng để các thương nhân buôn bán, giao lưu văn hoá; nhưng mặt hại thì nơi này nhiều tài nguyên nên luôn bị các thế lực bên ngoài xâm nhập

II. Quá trình thành lập nhà nước Lưỡng Hà

- Năm 3500 TCN, người Sumer làm chủ vùng Lưỡng Hà
- Sau người Sumer, nhiều tộc người khác thay nhau làm chủ Lưỡng Hà
- Năm 530 TCN, Lưỡng Hà bị đế quốc Ba Tư tiêu diệt.

III. Những thành tựu văn hoá tiêu biểu

- Người Lưỡng Hà dùng chữ viết hình nêm, viết trên phiến đất sét
- Văn học: sử thi Gilgamesh
- Luật pháp: bộ luật Hammurabi
- Toán học: dùng hệ đếm 60
- Kiến trúc: thành Babylon, vườn treo Babylon

Bài 8: Ấn Độ cổ đại

1. Điều kiện tự nhiên

- Ấn Độ nằm ở khu vực Nam Á với 3 mặt giáp biển
- Cội nguồn của cư dân Ấn Độ cổ đại là vùng đồng bằng sông Ấn, sông Hằng ở vùng Bắc Ấn

II. Xã hội Ấn Độ cổ đại

- Người Arya lập chế độ đẳng cấp rất khắc nghiệt với 4 đẳng cấp: Brahman (tăng lữ), Kshatriya (quý tộc), Vaisiya (thương nhân) và Shudra (nô lệ)

III. Một số thành tựu văn hoá tiêu biểu

- Tôn giáo: Bà-la-môn giáo, Phật giáo
- Cư dân dùng chữ Phạn, viết Sử thi
- Phát minh ra số 0
- Có chùa hang Ajanta